

معلوم و مجهول، نائب فاعل

درس ۶ عربی دهم منتشرک / درس ۱۱ عربی دهم انسانی

<p>معلوم: فاعل آن مشخص و معلوم است: عَرَفَ الْمُؤْمِنُونَ رَبَّهُمْ مجهول: فاعل نامشخص است و به عبارت دیگر فاعل حذف شده و مفعول، جایگزین آن می‌شود. قُتِلَ الْكَافِرُونَ</p> <p>ماضی: عین الفعل مکسور و حرف یا حروف متحرک قبل از آن مضموم مانند: اُكْتُشِفَ</p> <p>مضارع: عین الفعل مفتوح و حرف مضارعه مضموم: يُسْتَخْرِجُ</p> <p>تعریف: اسمی است مرفوع که پس از فعل مجهول آورده می‌شود و در محل فاعل قرار می‌گیرد. مانند: اَكَلِ الطَّعَامُ</p> <p>اسم ظاهر: يُعْرِفُ الْأَصْدِقَاءَ فِي الشَّدَائِدِ انواع نائب فاعل } ضمیر بارز (متصل): وُعدن - تُشَاهِدُونَ ضمیر مستتر: حَفِظَ - يُقَاتِلُ</p>	}	<p>فعل *</p> <p>مجهول کردن فعل</p> <p>نائب فاعل</p>	<p>معلوم و مجهول نائب فاعل /</p>
<p>تذکر: تمامی قواعد و نکات مربوط به فاعل در مورد نائب فاعل نیز صدق می‌کند. (رَبَّ - فاعل)</p>			
<p>۱- مجهول کردن فعل ۲- حذف کردن فاعل ۳- جایگزین کردن مفعول بجای فاعل و نائب فاعل قرار دادن آن (نائب فاعل همانند فاعل مرفوع است) ۴- مطابقت دادن جنس فعل مجهول با نائب فاعل يُشَاهِدُ الْمُعَلِّمُ الطَّالِبَاتِ فِي السَّاحَةِ ← تُشَاهِدُ الطَّالِبَاتُ فِي السَّاحَةِ</p>	}	<p>نحوه مجهول کردن جمله</p>	

نکات

- ۱- چون در ساخت جمله‌ی مجهول، مفعول تبدیل به نائب فاعل می‌شود می‌توان نتیجه گرفت تمام فعل‌های مجهول، متعدی هستند.
- ۲- در افعال صیغه‌های (لغائب و للغائبه ماضی) و (لغائب، للغائبه، للمخاطب، متکلم وحده و مع الغیر مضارع) در صورتی که مجهول شوند و اسم ظاهر پس از آنها وجود نداشته باشد، نائب فاعل ضمیر مستتر (هی، هو، أنت و ...) خواهد بود؛ مانند:
 الدرسُ حَفِظَ فعل مجهول نائب فاعل: ضمیر مستتر هو (الدرس چون مبتدا است نمی‌تواند نائب فاعل واقع شود)
 تُضَرَّبُ (زده می‌شوی) نائب فاعل: أنت مستتر
- ۳- اگر فعل ماضی با حرکت ضمه آغاز شود، معمولاً مجهول است، اما در باره‌ی فعل‌های مضارع نمی‌توان چنین گفت؛ زیرا مضارع باب‌های افعال، تفعیل و مُفاعلة با حرکت ضمه شروع می‌شود؛ مانند: يُنَزَّلُ - يُقَاتِلُ - يُعَلِّمُ
 تذکر: برای مجهول کردن این افعال باید حرکت کسره عین افعال تبدیل به فتحه شود. يُنَزَّلُ / يُقَاتِلُ / يُعَلِّمُ
- ۴- فعل‌های امر و نهی مجهول نمی‌شوند.
- ۵- در هنگام مجهول کردن نباید زمان فعل تغییر کند: كَتَبَ ← يَكْتُبُ (نادرست)

۶- در صورتی که در تست‌های کنکور حرکات فعل توسط طراح سؤال گذاشته نشده باشد تنها راه برای تشخیص معلوم

و مجهول ترجمه‌ی عبارت خواهد بود:

قال النَّبِيُّ (ص): بعثت لأتمم مكارم الأخلاق

پیامبر فرمود: مبعوث شدم تا بزرگواری اخلاق را کامل کنم.

راشدان
مجددین